

26. oktober 2023

Center for Kultur- og fritidsaktiviteter
Kultur- og Fritidsforvaltningen

Baggrundsviden
til temadrøftelse om

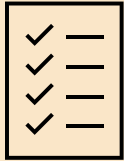
Kultur- og biblioteksplan

Indhold

1. Udfordringsbillede
2. Tal og tendenser
3. Mulige indsatsområder
4. Proces for KUBI-planen

Hvad kan og skal biblioteker og kulturhuse?

Politisk målsætning i Kultur og Fritidspolitikken 2023-2026: Udarbejdelse af en plan for kulturhuse og biblioteker som samlingspunkter i de enkelte bydele.

§ 1 Folkebibliotekernes formål er at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder internet og multimedier (Biblioteksloven).

Hjemmelsgrundlaget for kulturhusområdet er kommunalfuldmagten. Samtidigt bidrager kulturhusene bl.a. til Folkeoplysningslovens formål om "at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet."

1

Udfordringsbillede

Hvorfor en Kultur- og biblioteksplan (KUBI)?

Økonomiske rammebetingelser

Byen vokser, og KFF skal levere kultur- og fritidstilbud til flere børn og voksne. Dette er en udfordring, fordi biblioteks- og kulturområdet ikke er demografireguleret.

Mange kultur- og fritidstilbud i KBH

KFF's institutioner supplerer hovedstadens øvrige kulturaktører, men er samtidigt nødt til at tage stilling til, hvad der kommunale kulturtilbud skal kunne.

Begrænset systematisk viden

Systematisk viden om københavnernes kultur- og fritidsliv samt effekten af KFF's aktiviteter kan give et bedre beslutningsgrundlag for udviklingen af egne huse og tilbud.

KUBI-planen vil kunne fungere som prioriteringsværktøj.

KUBI-planen vil kunne adressere, hvad det kommunale skal kulturtilbud kunne? Og for hvem?

KUBI-planen som katalysator for et mere datadrevet KFF på kultur(hus)området

Udfordringsbillede Københavns Biblioteker

Ændrede kultur- og fritidsvaner

Medieudvikling og digitalisering betyder, at alle kulturtilbud kæmper om borgernes tid og opmærksomhed. Bibliotekernes fornemmeste opgave er fortsat at fremme litteratur og læsning.

Børns læsning

Børn og unge bruger i dag mindre tid på fritidslæsning end tidligere. Op mod hver fjerde danske elev i 4. klasse læser usikkert, og gruppen af svage læsere er vokset (PIRLS 2021).

Fysiske rammer og faciliteter

Mange af de københavnske biblioteker er nedslidte og utidssvarende.

Ønske om øget fysisk værtskab i biblioteksrummet

En brugerundersøgelse fra 2022 viser, at borgerne efterspørger mere personlig kontakt i form af at blive mødt og budt velkommen på biblioteket.

Social ulighed i borgernes kulturelle forbrug

Forskningen viser, at jo højere uddannelsesniveau man har, jo højere er sandsynligheden for, at man deltager i fritidsaktiviteter (fx idræt, teater, dans, frivilligt arbejde), herunder læsning.

- Biblioteker
- Hovedbibliotek
- ▲ Kombinerede biblioteker og kulturhuse

Udfordringsbillede kulturhusene

Økonomi og rammebetingelser

Kulturhusenes samlede driftsmodel er kompleks, og der er tegn på, at det øgede fokus på forvaltningsrammer medfører dalende indtægter i bydelene. Samtidig er der i de senere år åbnet flere kulturhuse med begrænsede driftsbudgetter. Disse faktorer er medvirkende til det aktuelle ressourcenes pres på kulturhusområdet.

Fysiske rammer og faciliteter

Udover slidte huse og utidssvarende faciliteter er mange kulturhuse ikke bygget til formålet (mange forskellige behov blandt brugergrupperne). Der findes ingen standardmodel for faciliteterne i et kulturhus, hvilket gør prioriteringer på området komplekse.

Cafeforpagtning

Det er vanskeligt for KFF at tiltrække forpagtere, og det er vanskeligt for forpagterne at drive en forretning i kulturhusene. Forvaltningen vurderer, at det skyldes en diskrepans mellem krav (fx tilstedeværelse/lange åbningstider) og forretningsgrundlag (få besøgende, slidte faciliteter, for små køkkener mv.).

Frivillighed, deltagelse og partnerskaber

Frivillighedskulturen er under forandring, og det er ressourcekrævende at engagere og skabe fællesskaber for de frivillige. Samtidigt er der en uoverensstemmelse mellem strammere styring og ønsket om bred involvering, hvilket også gør sig gældende ift. andre deltagelses- og samarbejdsformer. Generelt har KFF svært ved at fastholde folk i varige fællesskaber.

Mangel på systematisk viden

Manglende systematisk viden på kulturhusområdet gør det svært at udvikle området, herunder at udvikle nye drifts- og finansieringsmodeller, målrette tilbud til borgerne, effektøpfølge samt prioritere og træffe langsigtede beslutninger.

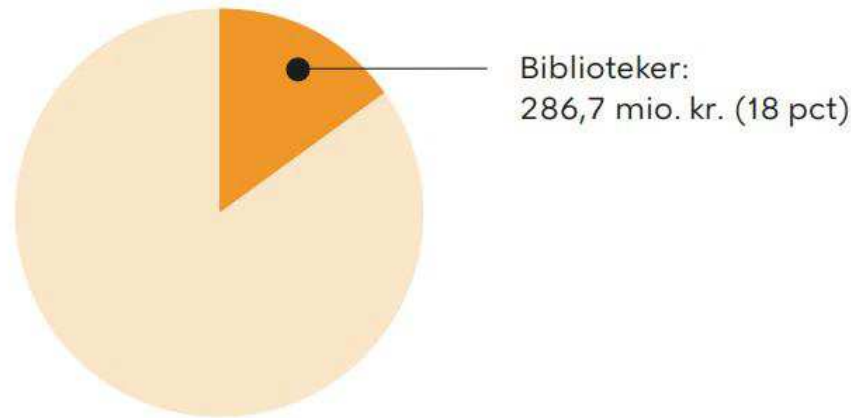

2

Tal og tendenser

Københavns Biblioteker - økonomi og besøgstal

KFU's servicebevilling 2023

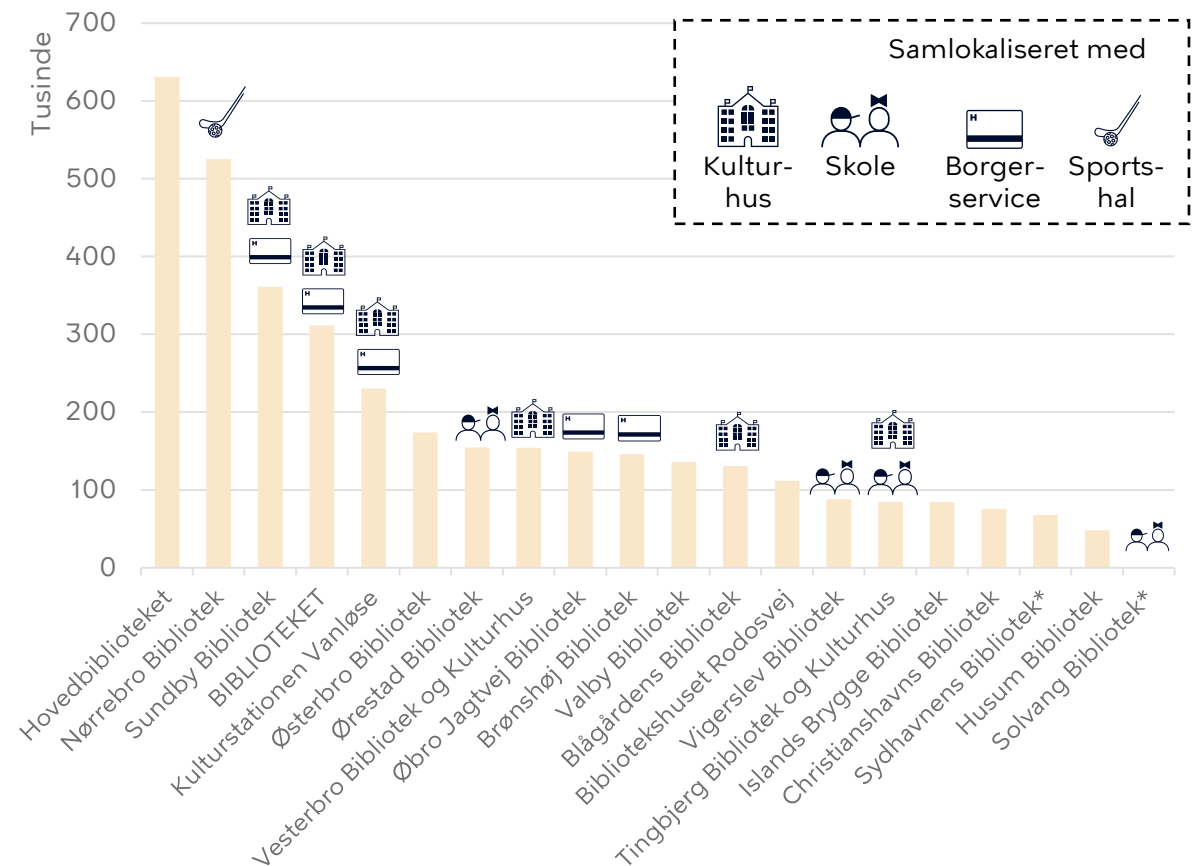

Driften af bibliotekerne udgør 18 pct. af KFU's servicebevilling i 2023, svarende til 286,7 mio. kr.

Københavns Biblioteker har i perioden 1. september 2022 t.o.m. august 2023 haft 3.600.000 fysiske besøg. Hovedbiblioteket, Nørrebro Bibliotek, Sundby Bibliotek samt BIBLIOTEKET Rentemestervej skiller sig ud med særlige høje besøgstal. I 2022 stod disse biblioteker for knap 50 % af det samlede besøgstal på Københavns Biblioteker.

Flere af bibliotekerne i København deler lokation med eksempelvis kulturhuse eller borgerservice. Besøgstallet for samlokaliserede biblioteker indeholder derfor også besøgende med andre ærinder end biblioteksbesøg. Tre ud af de fem mest besøgte biblioteker er samlokaliseret med kulturhuse og borgerservice.

Fysiske besøg fra 1. september 2022 til 31. august 2023

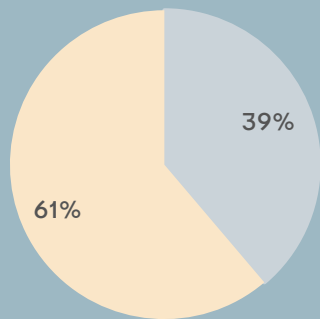

*Solvang og Sydhavnens Bibliotek har i længere perioder i 2022 og 2023 været lukket i pga. ombygning.

Biblioteker

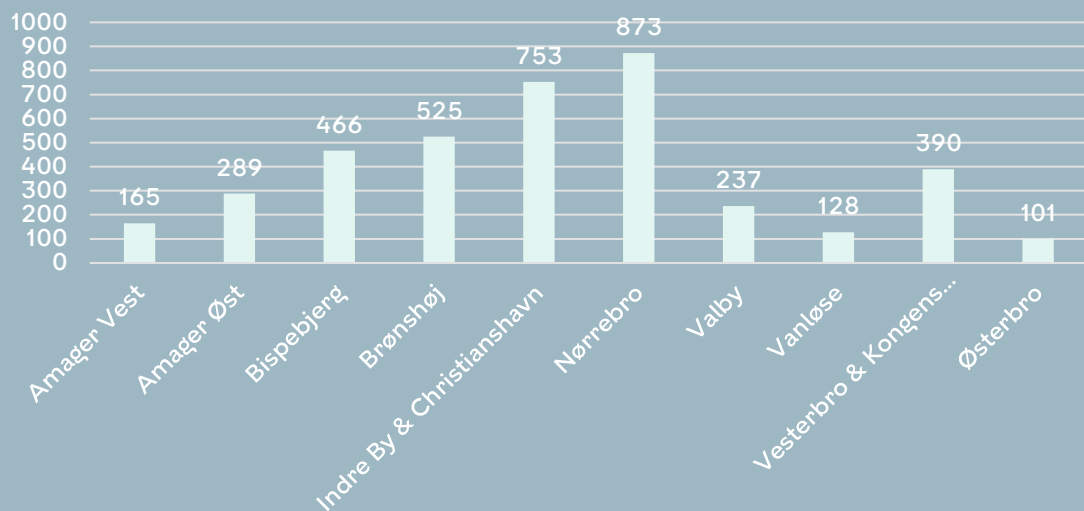
Aktiviteter i hovedtræk - 2022

3.927 Aktiviteter
På tværs af byen

■ Egenproduceret ■ Samarbejde

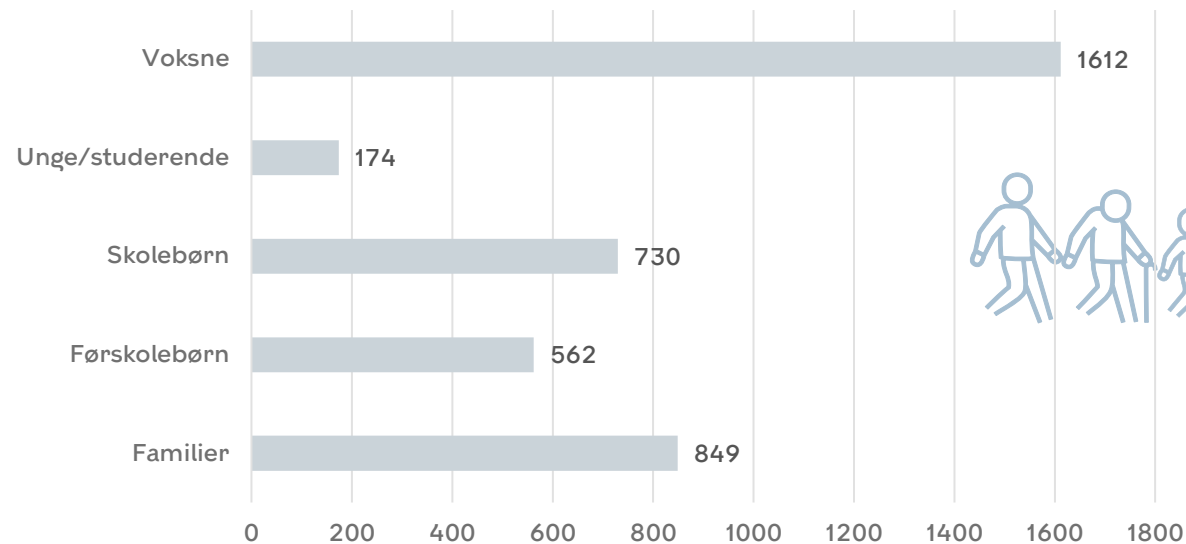
Fordeling på bydele

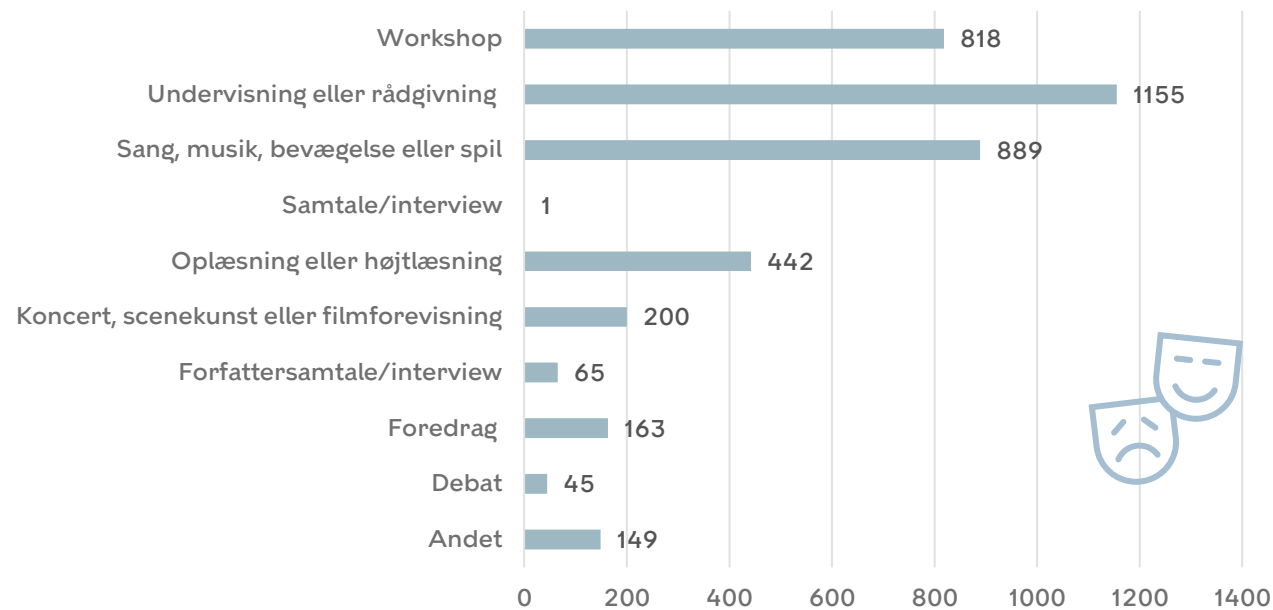
Fremstillingen viser udelukkende data for aktiviteter, hvor KFF har haft medarbejderressourcer involveret i at planlægge og / eller afvikle aktiviteten.

Fordeling på målgrupper

10

Fordeling på aktivitetstyper

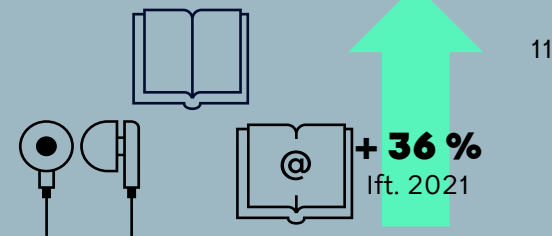
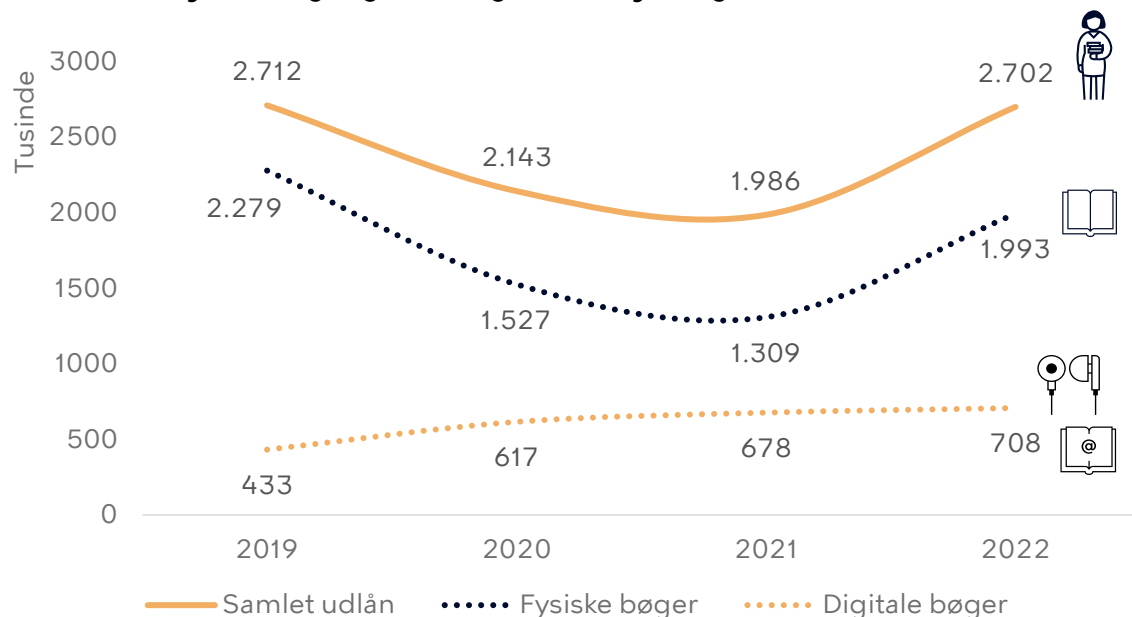
Bogudlån på Københavns Biblioteker

2022: Tilbage fra corona og mere til

Det samlede bogudlån steg i 2022 med 36 % i forhold til 2021. Det afspejler, at det fysiske bibliotek i 2022 vendte stærkt tilbage efter to corona-år præget af nedlukninger. Det samlede bogudlån for 2022 var på niveau med 2019.

Stigningen i det digitale bogudlån, der tog fart under coronanedlukningen, fortsatte i 2022. Mere end hvert tredje bogudlån var i 2022 digitalt, og her er det særligt netlydbøger, der er populære.

Udlån af fysiske og digitale bøger samt lydbøger 2019-2022

2.701.500

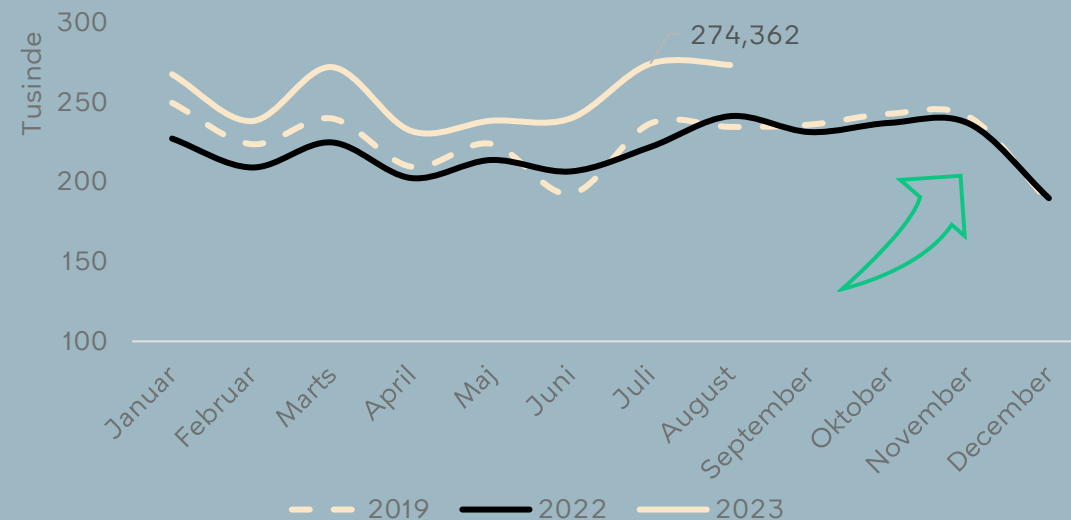
Udlån af bøger og lydbøger i 2022

2023: Udlånsrekorder i sigte - på vej mod højeste udlån i 13 år

2023 har foreløbigt budt på store stigninger i fysiske og digitale bogudlån på Københavns Biblioteker. Det samlede bogudlån har i de første 8 måneder af 2023 været højere end alle måneder i 2019 og er 16 % højere end samme periode i 2022. Med knap 275.000 udlån var juli den måned med det højeste bogudlån i over fire år.

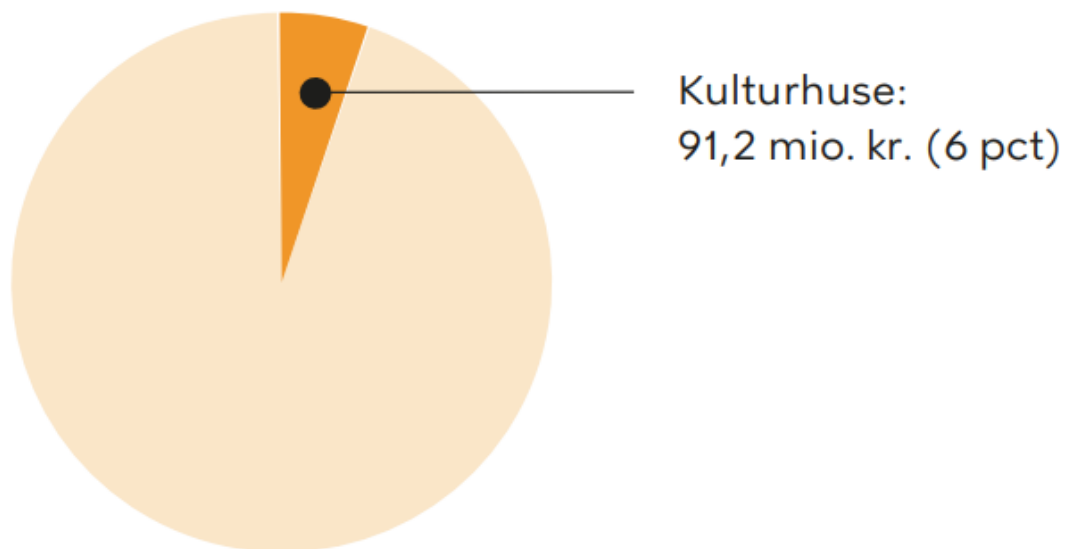
Fortsætter tendensen året ud, vil Københavns Biblioteker i 2023 udlåne over 3 millioner fysiske og digitale bøger - det højeste niveau siden 2010.

Udlån af fysiske og digitale bøger samt lydbøger per måned 2019 - 2023

Kommunale kulturhuse - økonomi og besøgstal

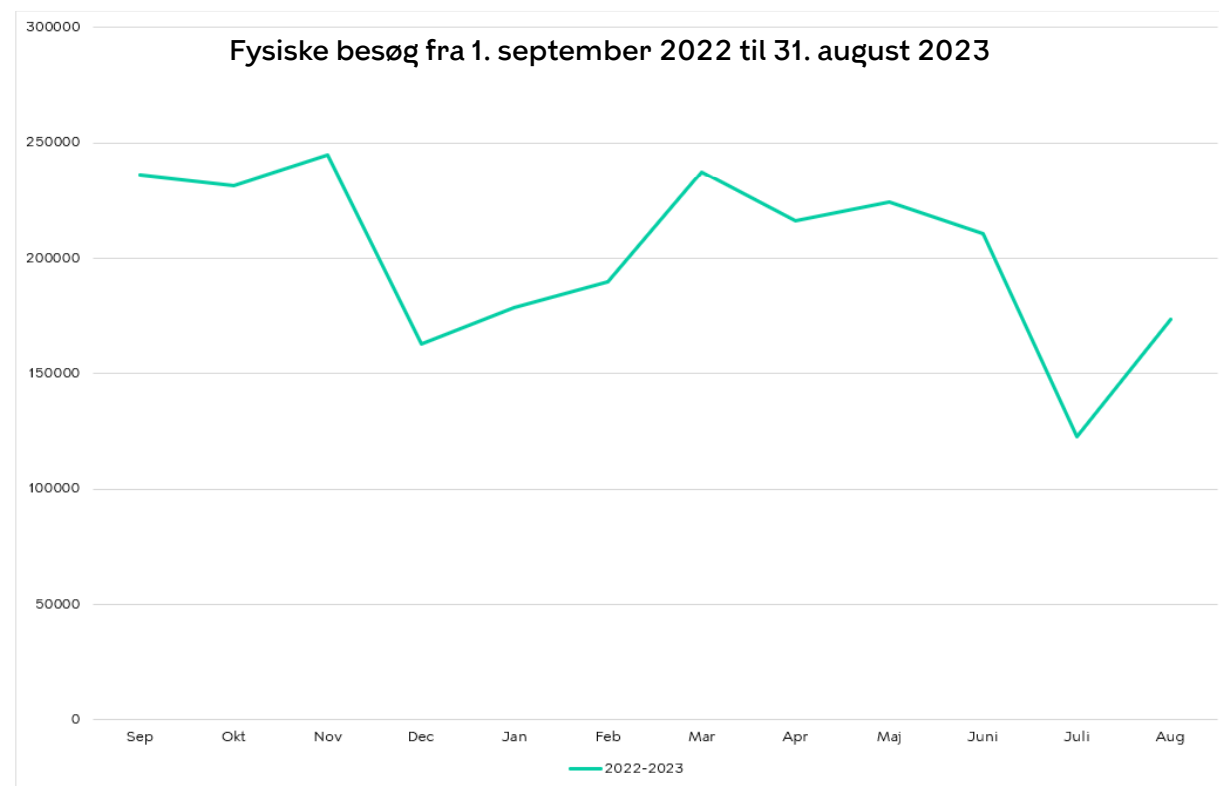
KFU's servicebevilling 2023

Driften af kulturhusene udgør 6 pct. af KFU's servicebevilling i 2023, svarende til 91,2 mio. kr.

Hertil yder KFU tilskud til drift og husleje for en række eksterne kulturhuse, der udfører opgaver og aktiviteter, der ligner de kommunale kulturhuse. Fx Christianshavns Beboerhus, Karens Minde Kulturhus m.fl. I 2023 er dette tilskud på i alt 21,5 mio. kr.

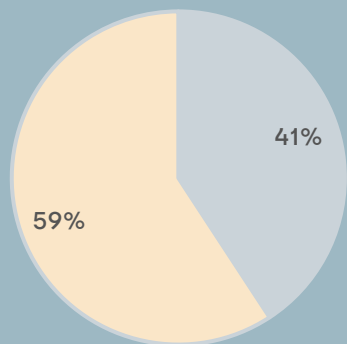
Kulturhusene i KFF har i perioden september 2022 t.o.m. august 2023 haft godt 2.428.188 fysiske besøg. Tallene nærmer sig normalen før coronanedlukningerne, uden helt at have nået samme niveau. Besøgstallene for Huset KBH er generelt 5-6 gange højere end de øvrige kulturhuse (med undtagelse af Kulturhus Indre By, der er det næstmest besøgte kulturhus).

Kultur

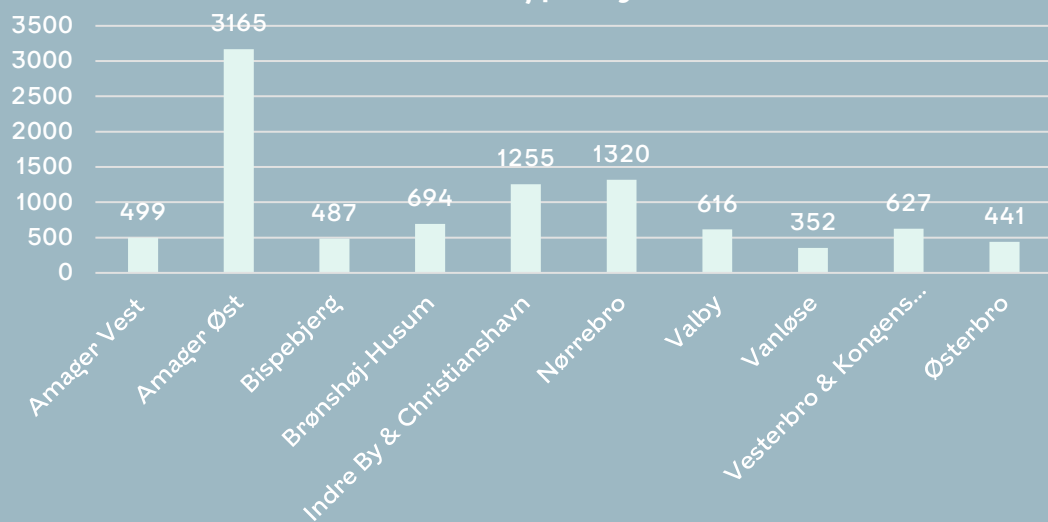
Aktiviteter i hovedtræk - 2022

9.456 Aktiviteter
På tværs af byen

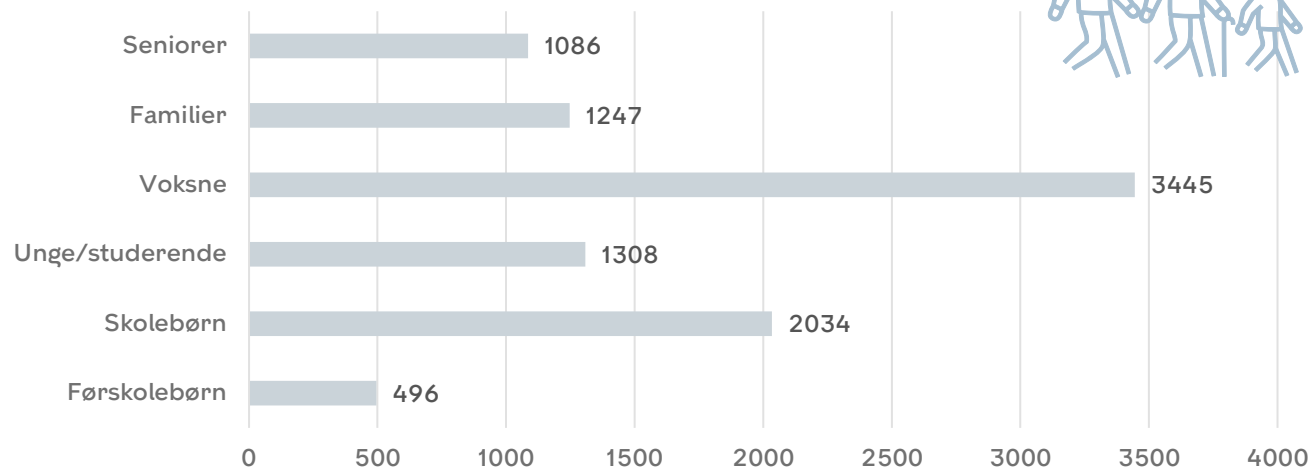
■ Egenproduceret ■ Samarbejde

Fordeling på bydele

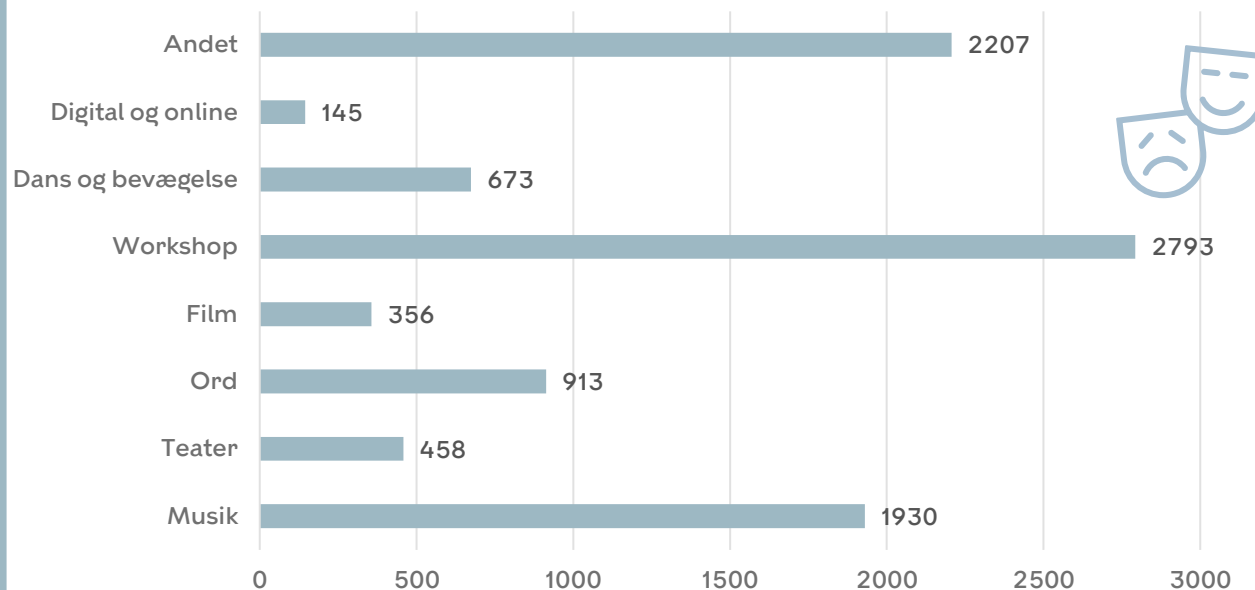

Fremstillingen viser udelukkende data for aktiviteter, hvor KFF har haft medarbejderressourcer involveret i at planlægge og / eller afvikle aktiviteten. Forskelle i rammesætning og indhold forklarer desuden meget af forskellene på tværs af bydelene

Fordeling på målgrupper

Fordeling på aktivitetstyper

**Hvad er der opnået med
Biblioteksplanen?**

Biblioteksplanen 2019-2023

- Fire fokusområder
 1. Det fysiske bibliotek
 2. Det digitale bibliotek
 3. Litteratur og læsning
 4. Børn og unge

- Mission

At skabe ivrige læsere, kritiske kulturforbrugere og engagerede borgere

- Vedtaget i KFU 30. oktober 2019

Det fysiske bibliotek

Mål

Et frirum i form af et inspirerende og trygt sted for både den enkelte københavnere og for fællesskabet.

Indsatser

- Nyindretning, der inspirerer, skaber rum for aktiviteter og tryghed
- Profilbiblioteker og sammentænkning med kulturhusene
- Samlokalisering med andre institutioner
- Nye betjeningsformer og flere bruger-drevne aktiviteter

Det digitale bibliotek

Mål

Et digitalt tilbud, som giver nem adgang til bibliotekernes litteratur og bruges af mange københavnere.

Indsatser

- Brugervenlige og sammenhængende digitale tilbud
- Synliggørelse og formidling af de digitale tilbud
- Nationale digitale løsninger

Litteratur og læsning

Mål

Litteratur af høj kvalitet og aktiviteter, der øger københavnernes læselyst.

Indsatser

- Øget fokus på litteratur
- Bedre litteraturformidling i biblioteksrummet
- Bedre læsekampagner, flere læseklubber og fælles aktiviteter knyttet til litteratur og læsning

Børn og unge

Mål

Tilbud, der bidrager til kulturel dannelse hos alle københavnske børn og unge.

Indsatser

- Større og bedre fysiske børnebiblioteker
- Tilbud til alle førskolebørn og skolebørn
- Gode digitale bibliotekstilbud til børn og unge

ivrige læsere,
kritiske kultur-
forbrugere
og engagerede
borgere

Udvalgte resultater

Bedre børnetilbud

- Ny børneetage på Hovedbiblioteket – LÆS
- Modernisering af seks lokale børnebiblioteker rundt omkring i byen
- Opprioritering af indkøbet af børnebøger

Nyindretning på alle biblioteker

- Bedre litteraturformidling i biblioteksrummet ved bl.a. større udstillingsområder og nye udstillingspodier
- Nyindretning, der inspirerer, skaber rum for aktiviteter og tryghed
- Bedre velkomstområder

Det digitale bibliotek

- Stor stigning i udlånet af e-bøger og lydbøger
- Nye funktioner og flere brugere på bibliotekets app
- Mulighed for digital indmeldelse af børnelånere

Ny centralsortering og materialehotel

- Flyt af centralsortering og materialehotel til Albertslund
- Udvidelse af sorteringsanlæg og tredobling af hotelkapaciteten
- Forudsætning for mere plads på biblioteker

Reorganisering - logistik og boghåndtering

- Ny bydækkende organisering, der optimerer ressourceudnyttelsen
- Mere effektiv drift
- Tæt kobling ml. indkøb og boghåndtering

Bydækkende bogudstillinger

- Bedre litteraturformidling i biblioteksrummet
- Større udstillinger, der er sammensat af specialister
- Femdobling af antallet af udstillinger
- Kategorier baseret på brugernes søgninger

Kerneydelsen på bogområdet er på plads:

Nye arbejdsgange er implementeret – Bedre tilbud til borgerne med øget fokus på litteratur og læsning

Potentialer på biblioteksområdet

FOKUSOMRÅDE

Litteratur og
læsning

Det fysiske
bibliotek

Børn og unge

Det digitale
bibliotek

POTENTIALER

Videreudvikle
tilbud med afsæt
i data og analyser

Skabe flere
fællesskaber om
læsning

Målrettet værtskab
for brugerne

Mere liv i
bibliotekerne

Samarbejde med
andre lokale aktører

Større og bedre
fysiske
børnebiblioteker

Styrke samarbejde
med institutioner og
skoler

Justere det lokale
digitale
bibliotekstilbud

Et fokuseret
nationalt tilbud

Hvad er Kulturhusområdet?

Hvad er Kulturhusene?

Kulturhusområdet er ikke lovreguleret, og der er ingen strategi på området. Historisk er kulturhusene lokalt forankrede og decentralt udviklede kultursteder med stor bredde ift. organisering og kulturelle profiler.

Kulturhuse forsøger at balancere hensyn til "brede" og "specifikke" målgrupper

De københavnske kulturhuse har en stor variation i deres kulturelle profiler:

- Nogle huse retter sig mod en bred målgruppe, mens andre retter sig mod specifikke målgrupper
- Nogle kulturhuse orienterer sig primært mod den enkelte bydel, mens andre kulturhuse arbejder mere bydækkende

Rammer for fællesskaber

- Scener til præsentation af fx teater, film, musik, billeder eller foredrag
- Værksteder (fx keramik, medier/it, 'maker space', øvelokaler mv.)
- Mad og drikke (fx salg fra café eller brugeradgang til køkkenfaciliteter)
- Faciliteter og lokaler, som borgere, foreninger og selvorganiserede kan leje (og i nogle tilfælde få stillet til rådighed) til aktiviteter og socialt samvær

Stor bredde i tilbuddet til borgerne

Kulturhusenes borgerrettede aktiviteter omhandler i store træk:

- Mangfoldige publikumsaktiviteter som fx koncerter, foredrag, yoga mv.
- Foreningsaktiviteter (herunder folkeoplysning) og borgernes selvorganiserede aktiviteter
- Fællesskaber af mere eller mindre forpligtende karakter

De 31 kommunale kulturhuse kan i grove træk opdeles i arketyperne 'nichekulturhus' og 'breddekulturhus'

Udvalgte resultater

Værkstedsfællesskaber

- Værkstedsfællesskaber for forskellige håndværk som keramik, tekstil og "maker"
- Ventelister til medlemskaber på keramikværksteder (flere tusinde)
- Strikkeklubber

Socialt ansvar og bæredygtighed

- Repair Caféer
- Kulturelle aktiviteter for børn /unge i udsatte områder (de børnekulturelle midler)
- Retshjælp
- Menneskebibliotekets Sansehøve

Fællesskab i byrummet

- Halloween på Brønshøj Torv drevet af Rollespilsfabrikken og lokale foreninger
- Opera i det fri
- Fællesspisninger

Tilbud til alle

- Aktiviteter inden for et bredt udvalg af genrer og for alle aldersgrupper
- En mangfoldig sammensætning af brugergrupper/foreninger bruger kulturhusene (Ældresagen, Rollespilsfabrikken, Teater Hund, folkeoplysende foreninger)

Oplevelser og deltagelse for børn

- Puppet Jr. Festival/Gade Teater/ Cirkusvognen/magisk Teater
- Kulturskole og kulturpiloterne
- Børneskak

Let adgang til at skabe kultur i særlige rammer

- Åbne platforme for kulturskabere – fx Brønshøj Vandtårn og 48 Timer
- Frivillige bidrager til afholdelse af arrangementer (fx koncerter) og som specialister/undervisere (fx værksteder).
- Skab kultur, Valby

Breddekulturhuse

FORMÅL & ROLLE

Lokalt kulturelt samlingspunkt.

Bredt formål.

Enkelte breddekulturhuse agerer også bydækkende.

MÅLGRUPPE

Bred målgruppe.

Nogle breddekulturhuse supplerer med et specifikt fokus på vækstlag og børnefamilier.

Kun få breddekulturhuse arbejder med unge og ældre.

BELIGGENHED & FACILITETER

Mellem 700-2545 kvm. og ofte placeret centralt i bydelen.

Faciliteterne er i overvejende god stand – dog er en del indgangspartier og gårdområder nedslidte.

Relativ lang borgerrettet åbningstid. En høj grad af selvbetjening i åbningstiden.

AKTIVITETER & DELTAGELSE

Fokus på borgernes deltagelse både "foran" og "bag" scenen.

Fokus på den samarbejdende og rummende arbejdsmetode.

Mulighed for at deltage som frivillige i 6 ud af 11 breddekulturhuses egenproducerede aktiviteter eller værksteder.

ØKONOMI*

Der er generel stor variation i antallet af medarbejdere tilknyttet breddekulturhusene.

Generelt består udgifterne af husleje, afledt drift, aktivitet og personale. Rammebevillingen består først og fremmest af huslejekompensation og en variabel størrelse til øvrige udgifter. Den primære indtægtskilde er udlejning af lokaler og forpagtningsafgifter, noget som varierer alt efter de lokale forhold.

Nichekulturhuse

FORMÅL & ROLLE

3 musikspillesteder, 5 målgruppelohuse til børn, unge eller ældre samt 12 temabaserede nichekulturhuse.

15 ud af 20 spiller en bydækkende rolle eller en kombineret lokal og bydækkende rolle.

Kun fem nichekulturhuse spiller udelukkende en lokal rolle.

MÅLGRUPPE

De fleste nichekulturhuse arbejder med specifikke målgrupper frem for en bredt defineret målgruppe.

I nichekulturhusene er særligt den unge målgruppe i fokus sammen med voksenkultur med alment sigte (18+).

Baby og børnekultur (0-6 år) og børnekultur (6-13 år) er de mindste målgrupper hos nichekulturhusene.

BELIGGENHED & FACILITETER

Mange bygninger har en unik historie og bygningskarakter, og arealet for de fleste ligger mellem 193 til 1400 kvm.

Faciliteterne er generelt i middel, dårlig, meget dårlig stand - særligt øvelokaler, værksteder, idrætssale og gårdarealer.

Kun fire ud af 20 nichekulturhuse har en lang borgerrettet åbningstid - primær adgang sker via brugeradgang og ved aktiviteter.

AKTIVITETER & DELTAGELSE

Der arbejdes meget varieret i forhold til produktionstype. Inkubator-funktion, hvor man understøtter kulturelle netværk/aktører 'bag' scenen. Børnekulturhuse og spillesteder producerer i høj grad selv.

Værtskabet løftes i samspil med tætte brugere med fokus på at sætte dem i stand til at være gode værter.

80 % af nichekulturhusene har frivillige tilknyttet og aktive brugergrupper med stærkt ejerskab, som selv skaber aktiviteter.

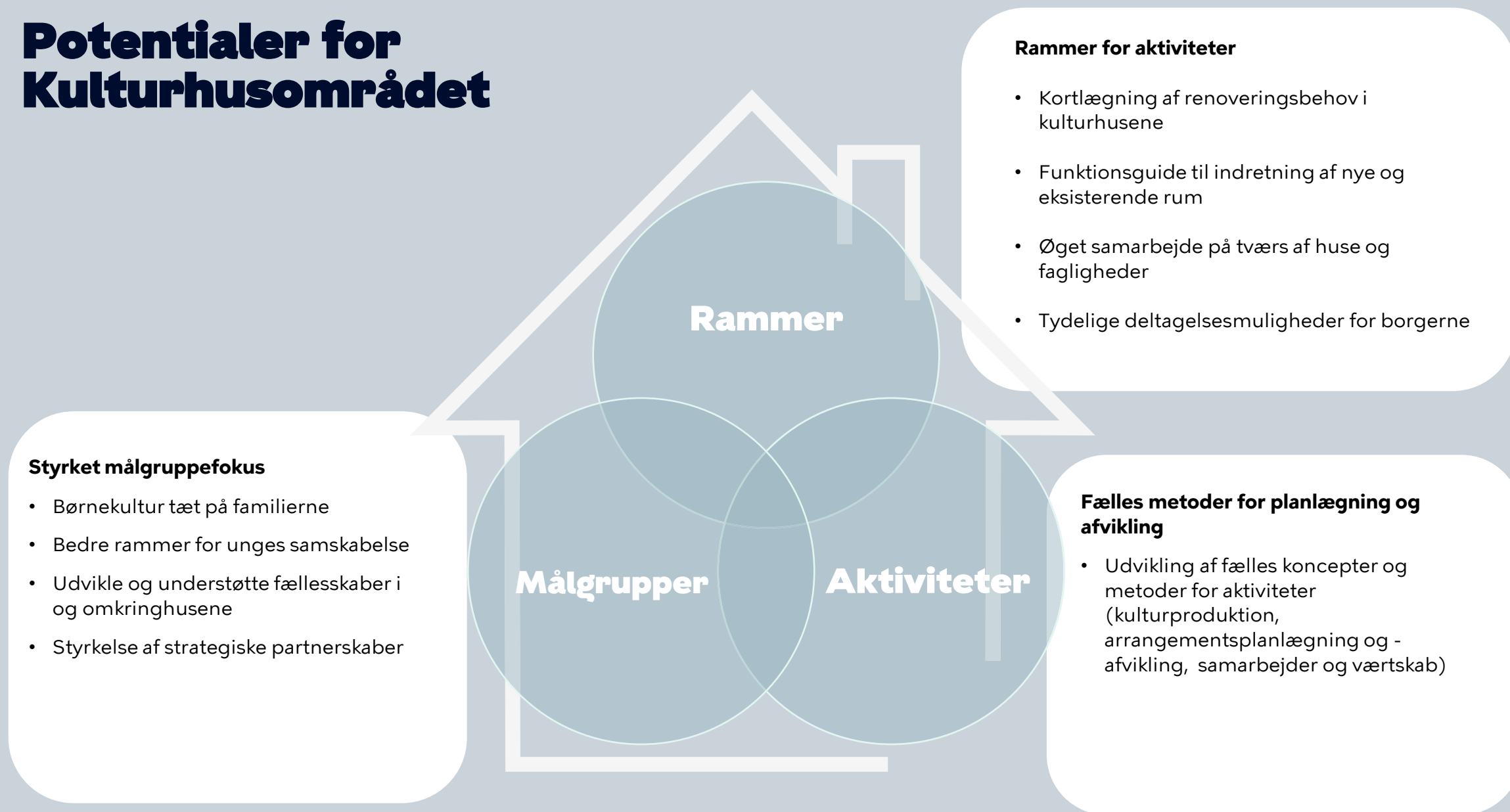
ØKONOMI*

Der er generel stor variation i antallet af medarbejdere tilknyttet nichekulturhusene.

Generelt består udgifterne af husleje, afledt drift, aktivitet og personale. Rammebevillingen består overordnet af en 1:1-huslejekompensation og en variabel størrelse til øvrige udgifter. Kilder til indtægter er knyttet til scenedrift og består generelt af brugerbetaling, accessorisk drift, fundraising og - for enkelte huses vedkommende - forpagtningsindtægter og udlejning af lokaler.

Potentialer for Kulturhusområdet

De 31 kommunale kulturhuse kan i grove træk opdeles i arketyperne 'nichekulturhus' og 'breddekulturhus'

3

Mulige indsatsområder

Mulige indsatsområder for KUBI-planen

Fælles mission om at skabe kulturelle samlingspunkter og mere liv i husene

Børn og familier

Børnefamilier udgør omkring 40 pct. af den københavnske befolkning. Et fortsat fokus på børn og børnefamilier vil understøtte København som børnekulturhovedstad.

De unge

København er landets yngste by, og der er et stort potentiale i at udvikle flere ungetilbud, herunder aktiviteter, der understøtter fællesskaber og forebygger mistrivsel.

De ældre

Antallet af ældre borgere i København er stødt stigende, og denne 'kan-og-vil-generation' udgør allerede en stor del af byens engagerede og kritiske kulturforbrugere.

De oversete

København har et relativt højt antal af borgere i socialt udsatte positioner. Kultur og fællesskaber har et unikt potentiale for at skabe glæde, trivsel og mening.

Fællesskaber

Understøttelse af meningsfulde fællesskaber, kulturelle samarbejder og frivillige er en del af kulturhusenes DNA. Fællesskaber udgør i høj grad svaret på, hvordan der skabes kulturelle og demokratiske samlingspunkter med øget livsglæde og trivsel.

Litteratur & læsning

Fortsat fokus på bedre børnetilbud, bydækkende bogudstillinger, digitale tilbud samt nyt koncept for læseklubber mv.

De fysiske huse

Stillingtagen til slidte og utidssvarende faciliteter og huse, herunder prioritering af huse og potentialer for samlokalisering.

Værtskab

Videreudvikling af værtskab i KFF med fortsat fokus på det meningsfulde møde med borgerne - fysisk, digitalt og i samarbejde.

Digitale oplevelser og services

Fortsat fokus på digitale tilbud og services, der matcher brugernes behov og adfærd.

Børn og børnefamilier

9 pct af landets børn og unge ml. 0-18 år bor i Københavns Kommune, og andelen af børnefamilier udgør omkring 40 pct. af den københavnske befolkning (voksne og børn).

København har en lang række af gode kulturelle tilbud til byens mange børn, men potentialet for flere møder mellem børnene og de kulturelle oplevelser er fortsat stort – særligt for dem, der ikke får kulturen med hjemmefra.

Andelen af børn, der ugentligt går til...

Sport i en forening

66% 3. klasse
71% 6. klasse
44% 9. klasse

Motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter

68% 6. klasse
45% 9. klasse

Teater, musik, spejder, rollespil, el. lign. aktivitet i fx forening

31% 3. klasse
23% 6. klasse
13% 9. klasse

Juniorklub eller ungdomsklub

44% 6. klasse
13% 9. klasse

Eksempler på eksisterende indsatser

- LÆS - Ny børneetage, der i 2022 står for hver 4. besøg på Hovedbiblioteket
- Modernisering af seks lokale børnebiblioteker samt øget indkøb og udstillinger af børnebøger
- Børnekulturhusene Amar Børnekultur og Sokkelundlille
- Puppet Jr. Festival/Gade Teater/ Cirkusvognen/magisk Teater
- Kulturskole og kulturpiloterne
- Nyhedsbreve målrettet familier

Potentialer

- Større og bedre fysiske børnebiblioteker
- Øget værtskab målrettet børn og familier på bibliotekerne
- Tættere samarbejde mellem kulturinstitutioner
- Styrket samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen (daginstitutioner, skoler og fritidstilbud)
- Børnekultur tæt på familierne
- Målrettet information og markedsføring af børnekulturtilbud

De unge

København er en ung by med landets laveste gennemsnitsalder på 36,5 år. Antallet af unge i alderen 13-29 år er 194.245 (sep. 2023).

Succesoplevelser med deltagelse i kulturaktiviteter kan være med til at styrke selvtilliden hos de unge og give dem et bedre udgangspunkt for at involvere sig i sociale og kulturelle sammenhænge.

De nicheorienterede kulturhuse bruges i høj grad af unge, mens de unges brug af biblioteker og de breddeorienterede kulturhuse er markant lavere. Det gælder dog ikke de studerende, der i høj grad anvender bibliotekerne.

I udvikling af tilbud til unge, bør der skelnes mellem internerede unge (unge med forældre, lærere, pædagoger, trænere mv) og unge på egen hånd.

Eksempler på eksisterende indsatser

- Snabslanten – Københavns pulje for ungekultur, hvor et frivilligt ungt bevillingsudvalg årligt uddeler 800 t.kr. til andre unges kulturprojekter.
- SkabKultur – en digital indgang for kulturskabere, der ønsker at skabe kultur i kulturhusene.
- Koncerter og urban kultur – flere af KFFs profilkulturhuse er eksponenter for ung urban kultur. Fx Basement, Ungdomskulturhuset Kraftverket, HUSET-KBH, Onkel Dannys Plads, og Union.
- Fortællerspirerne – forfatterskole for unge talenter på bibliotekerne.
- Bibliotekernes studiepladser tiltrækker dagligt mange studerende til bibliotekerne.

Potentialer

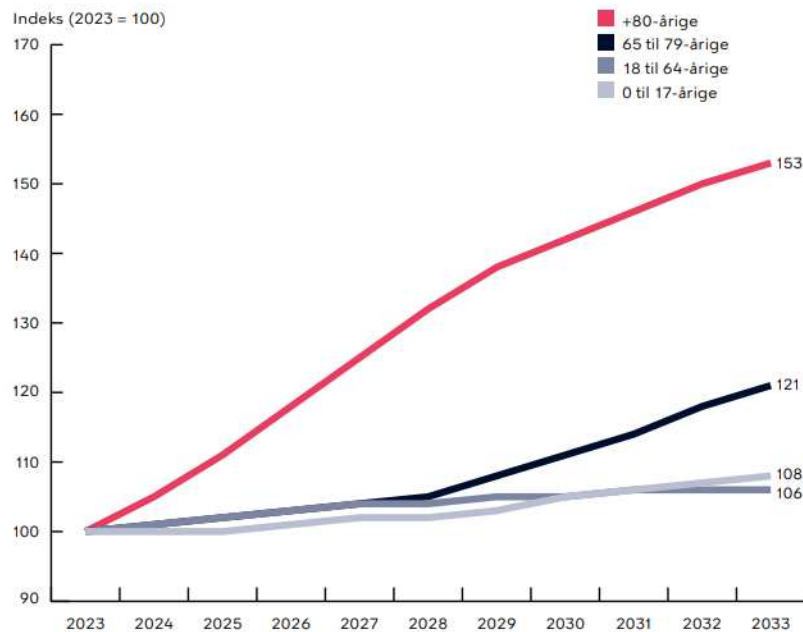
- Skabe mere plads og "mellemrum" til unges kultur. Fx faciliteter til unges kreative udfoldelse, som er let tilgængelig, understøtter spontanitet, og som de unge kan forme i et forpligtende fællesskab.
- Gør det mere tydeligt, hvilke tilbud, der henvender sig til unge.
- Styrke samarbejdet med BUF omkring UngeVærker.
- Yderligere udnyttelse af Snabslantens potentiale for at nå og engagere en ung målgruppe.

De ældre

Antallet af ældre 65+ i Københavns Kommune er pr. 1. juli 2023 på 69.896.

København er landets 'yngste' by, men fra 2023 til 2033 forventes en tilvækst på 53 procent i antallet af borgere over 80 år. Antallet af 65 til 79-årige forventes også at stige markant.

Figuren viser Københavns befolkningsprognose fra 2023 til 2033 fordelt på aldersgrupper. Den forventede udvikling er indekseret, så den relative udvikling i aldersgrupperne sammenlignes.

Eksempler på eksisterende indsatser

- Gratis tirsdage for pensionister og førtidspensionister på Thorvaldsens Museum, København Museum og Nikolaj Kunsthal
- Guidet fælleslæsning med læsegrupper i flere plejecentre, aktivitetscentre og enkelte boligselskaber.
- Puljer til musik og teater på pleje- og aktivitetscentre
- Sangkor på plejehjem, hvor en række plejehjem i KK stiller gratis øvelokaler til rådighed til gengæld for musikalske oplevelser
- Erindringsklubber under Stadsarkivet (65+)

Potentialer

- Skabe flere fællesskaber for ældre
- Videreudvikle ældretilbud pba. mere viden og data om målgruppen
- Styrke samarbejdet med SUF og eksterne aktører som Ældrerådet, Ældre Sagen
- Styrket markedsføring og kommunikation til målgruppen

De oversete

Københavns Kommune er hjem for 11 pct af den danske befolkning og har en relativt høj andel af borgere, der lever med sociale udfordringer i form af langtidsledighed, hjemløshed, integrationsudfordringer, mistrivsel, ensomhed, fysiske handicaps mv.

Hertil kommer andelen af børn i socialt udsatte positioner samt børn, der vurderes at være sprogligt udfordret (15,7 pct. i 2022).

Børnesundhedsprofilen fra 2021 viser, at børn i 3. klasse fra en svag socioøkonomisk baggrund i mindre grad går til noget efter skole end børn med stærk socioøkonomisk baggrund (forskellen er 15 procentpoint).

De oversete udgøres af mange forskellige grupper, herunder personer der lider under ensomhed og mistrivsel, og det kræver ofte mange ressourcer at lave målrettede tilbud.

Eksempler på eksisterende indsatser

- Idrætssociale aktiviteter (fx FerieCamp, FritidsGuiderne, Kontingentstøtteordningen, ABIF)
- 'Biblioteket kommer' (et gratis tilbud til borgere, der ikke selv kan komme på biblioteket)
- Udvikling af specifikke omvisninger og workshops for blinde og svagsynede i Arkæologisk Værksted og Københavns Museum
- Podwalken "Tove Ditlevsens Vesterbro", hvor man kan lytte til historierne og byvandringen hjemmefra
- Kulturelle aktiviteter for børn /unge i udsatte områder (de børnekulturelle midler)
- Tingbjerg Challenge og Tekstil i Tingbjerg - aktivt medborgerskab

Potentialer

- Kortlægge barrierer og motivation for deltagelse og engagement i kultur- og fritidslivet
- Undersøge mulighederne for at flytte aktiviteter fysisk ud til ikke-brugerne
- Øget samarbejde med SUF og SOF om udvikling af tilbud
- Styrke og målrette markedsføringen af tilbud
- Videreudvikle metoder og sociale indsatser, der inkluderer børn og voksne i udsatte positioner i kulturlivet

Fællesskaber

Kulturhuse og biblioteker er omdrejningspunkt for utallige københavnske fællesskaber. Det drejer sig fx om midlertidige fællesskaber som koncerter og julearrangementer, ugentlige fællesskaber som læse- og strikkeklubber, foreningsskabte fællesskaber som Rollespilsfabrikken eller "faglige" fællesskaber som fx kulturhusenes værksteder.

Nogle fællesskaber er borgerdrevne, nogle rammesættes af KFF, nogle samskabes af KFF og borgere sammen, mens andre skabes med afsæt i partnerskaber med fx foreninger.

Det kræver kompetencer og ressourcer i KFF at skabe den bedste ramme for at udfolde disse fællesskaber. Der kunne her være potentiale i at opdyrke en mere bevidst faglighed omkring inddragelse på tværs af kulturhuse og biblioteker – uanset om der er tale om frivillighed, samskabelse, partnerskaber, borgerdrevne aktiviteter eller deltagelse i fællesskaber som fx læseklubber.

Eksempler på eksisterende indsatser

- Kulturhusene huser fællesskaber drevet af andre aktører som fx Husets Teater og Rollespilsfabrikken, hvor frivillige står for mange aktiviteter
- Værkstedsfællesskaber for forskellige håndværk som keramik, tekstil og "maker" mv.
- NGO'er yder hjælp og vejledning indenfor IT, lektier, jura og sprog baseret på frivilligt engagement og flere huse – fx HUSET-KBH, Råhuset og Kraftverket – har fast tilknyttede grupper af frivillige
- Læseklubber på bibliotekerne er selvkørende og drives af deltagerne i fællesskab
- Cph Volunteers formidler årligt ca. 1.700 frivillige til omkring 80 events. Indsatsen ophører, men arbejde med området kan fortsætte (jf. Budget 2024)

Potentialer

- Inddragelsesstrategi eller fællesskabsstrategi som formulerer formål, rammer og prioriteringer ift. arbejdet med inddragelse og fællesskaber
- Fælles bevidst faglighed vedr. udfoldelse af fællesskaber og engagement af frivillige – herunder specialiserede miljøer med særlige kompetencer
- Målrettede årlige fællesskabsindsatser som fx engagement af frivillige, tydelige deltagelsesmuligheder tydelige foreningsfællesskaber eller lokale fællesskaber i forbindelse med højtider eller aktuelle events

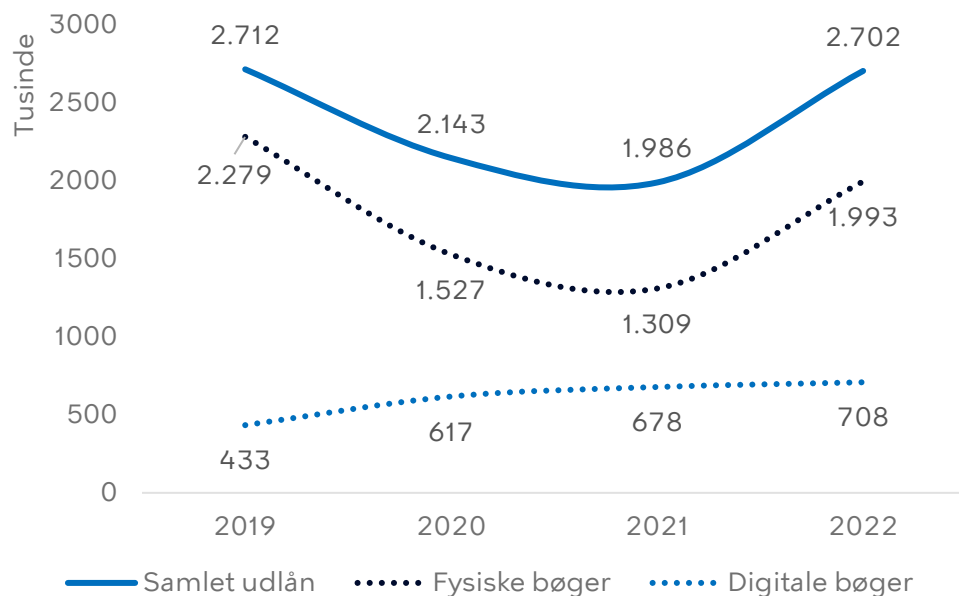
Litteratur og læsning

Københavns Biblioteker har som formål at skabe ivrige læsere. Flere undersøgelser viser, at læselysten blandt børn og unge er dalende. Litteratur og læsning er fortsat et prioriteret område for bibliotekerne.

Københavns Biblioteker oplever et stigende udlånstal på både det fysiske og det digitale område.

En brugerundersøgelse fra 2022 viser, at det vigtigste for brugernes tilfredshed er, at bibliotekerne har et godt udvalg af bøger og andre materialer.

Udlån af fysiske og digitale bøger (e-bøger og netlydbøger)

Eksempler på eksisterende indsatser

- Nye arbejdsgange er implementeret på logistik og indkøbsområdet
- Øget fokus på litteratur - det litterære tilbud til borgerne er forbedret
- Samlingen bringes i spil og styres samlet på baggrund af data, brugeradfærd og forbrug
- Bedre og intuitiv inspiration og litteraturformidling i biblioteksrummet med nyt bogudstillingsformat
- Nyt læseklubkoncept skal sikre, at endnu flere får adgang til et læsefællesskab

Potentialer

- **Videreudvikle tilbud med afsæt i data og analyser**
Der er potentiale i at arbejde videre med brugsdata og -mønstre, og lade udviklingen tage afsæt i viden om både brug af de indkøbte bøger samt borgernes ønsker og behov - også de, der ikke opsøger litterære oplevelser af sig selv
- **Skabe flere fællesskaber om læsning**
Med afsæt i de nye udstillingsformater, de nyindrettede biblioteker samt øget værtskab er der grobund for at udvikle og afholde flere fælles biblioteksrelevante aktiviteter på tværs af byen - og særligt aktiviteter knyttet til læsning og litteratur tilpasset udvalgte målgrupper.

Digitale oplevelser og services

København byder på mange kulturoplevelser. Den rette information, på det rette tidspunkt, kan derfor være udslagsgivende for, om man vælger biblioteker og kulturhuse til eller fra – såvel digitalt som fysisk.

En undersøgelse blandt brugere af Hovedbiblioteket peger på, at det er vanskeligt at orientere sig digitalt – der er mange forskellige indgange at forholde sig til. Dette gælder også for arrangementer og øvrige tilbud på kulturhusene, hvor det er svært at følge med og få overblik.

Eksisterende på eksisterende indsatser

- eReolen (e-bøger og netlydbøger), digitale magasiner og Filmstriben
- Markedsføring af biblioteksappen
- Styrkelse af de digitale indgange til bibliotekstilbuddet og QR-koder på bogudstillinger
- Streaming af arrangementer
- Fælles kampagner og paraplymarkedsføring af flere bydækkende arrangementer som fx børneteaterfestival, Vi elsker bøger, Koncerter til en Hund og Fællesspisning
- Styrkelse af de digitale indgange til BrugByen / kalenderoverblik bl.a. via nyhedsbreve
- Formidling og markedsføring via SoMe
- BookByen

Potentialer

- Justere det lokale digitale biblioteks- og kulturhustilbud med fokus på kommunikation og bedre kvalitet i formidling og tekster
- Et fokuseret nationalt bibliotekstilbud
- Nå nye målgrupper med fx streaming
- Fokus på, hvordan man kan anvende AI
- Udvikle flere målrettede temanyhedsbreve
- Mere effektive og datadrevne kanaler, herunder fokuserede SoMe-indsatser med højere gennemslagskraft og rækkevidde ud mod københavnerne

De fysiske huse

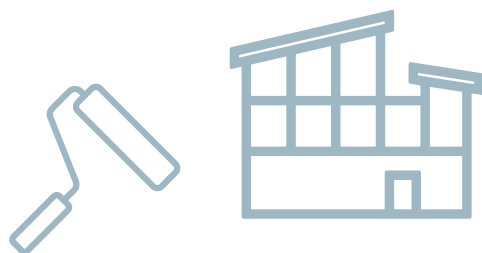
København vokser i disse år, hvilket lægger pres på byens kapacitet, og gør det nødvendigt at ny- og samtænke de kommunale funktioner.

Hvilke huse skal kunne det samme, og dermed indrettes ensartet? Og hvilke skal kunne noget særligt, og dermed indrettes/renoveres til et bestemt (evt. nyt) formål?

Gode fysiske og tidssvarende rammer er afgørende for at få flere københavnere til at benytte bibliotekernes og kulturhusenes tilbud, men mange faciliteter er generelt i middel/dårlig stand og/eller utidssvarende.

Hertil kommer, at der ved åbning af nye kulturhuse ofte medfølger lave driftsbudgetter.

:

Eksempler på eksisterende indsatser

- LÆS og modernisering af børnebiblioteker
- Nyindretning af biblioteker
- Funktionsprogram for biblioteker og Kultur- og Læringscentre (samlokaliserede folke- og skolebiblioteker)
- Kommende vedligeholdelsesplan

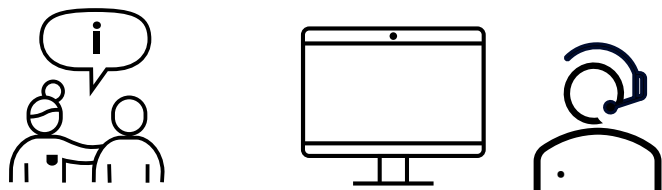
Potentialer

- Funktionsprogram for kulturhuse med fokus på sammenhæng mellem fysiske rammer og kulturelt indhold
- Afsøge muligheder for ny- og samtænkning af biblioteks- og kulturhusfunktioner
- Fokus på renovering af specifikke fysiske rammer, fx indgangspartier, velkomstområder, værksteder og sceneområder i kulturhuse og på børnebiblioteker
- Undersøge selvbetjente institutioner og fx fælles drift af værksteder samt muligheder for samlokalisering

Værtskab

Borgernes behov for hjælp på biblioteket har ændret sig i takt med stigende brug af selvbetjeningsløsninger. For nogle borgere kan henvendelser løses tilfredsstillende via selvbetjeningsløsninger eller Biblioteket Online, mens mødet med en biblioteksmedarbejder er afgørende for andre. Borgerne efterspørger øget værtskab, hvilket kan være særligt værdifuldt i forhold til betjeningen af børn og børnefamilier samt i udsatte boligområder, hvor bibliotekets selvbetjeningsløsninger anvendes mindre.

I kulturhusene er der også potentiale i at gennemføre kompetenceudvikling indenfor værtskab, men bemanningen er generelt mindre end på bibliotekerne. Værtskabet handler her i lige så høj grad om, hvordan KFF tager imod og synliggør muligheder for borgere og foreninger, som ønsker at producere aktiviteter i kulturhusene – uanset om det er i samskabelse med KFF eller som rent borgerdrevne aktiviteter. Endelig er det væsentligt hvordan husene indrettes til at fungere selvbetjent for borgerne.

Eksempler på eksisterende indsatser

- Børneværterne arbejder opsøgende og bruger deres relationelle kompetencer til at gøre samlingen og bibliotekets mange tilbud og muligheder tilgængelige for besøgende
- Mange frivillige tilknyttet byens kulturhuse eller Cph Volunteers påtager sig en række vært- og servicefunktioner
- Cafeforpagtere på kulturhuse og biblioteker påtager sig indirekte en værtskabsfunktion
- Med konceptet Skab Kultur inviteres borgere til at lægge aktiviteter i et kulturhus – evt. med faglig støtte fra forvaltningen.

Potentialer

- Opsøgende og synligt værtskab i biblioteksrummet
- Arbejde videre med at udvikle og målrette den service brugerne får i de fysiske huse
- Udvikle og afvikle flere fælles aktiviteter på tværs af byen
- Øget samarbejde med samarbejdspartnere, forpagtere, foreninger, frivillige m.fl. omkring værtskabsrollen
- Faglige kompetencer i kulturhusene til understøttelse af borgerdrevne aktiviteter
- Øget digitalt værtskab, herunder AI

Handlerum og prioriteringer

Hvad er vigtigst for jer?

Faciliteter

- Øget samtænkning af biblioteks- og kulturhusfunktioner?
- Bedre kvalitet færre steder ved sammenlokalisering, eller lukninger?

Aktiviteter

- Niche versus bredde?
- Oplevelse versus deltagelse?
- Lokale versus fælles/bydækkende?
- Autonomi eller fællesskab?
- Fokus på særlige bydele, fx udsatte boligområder?

Målgrupper

- Hvem skal vi være noget for?
- Noget for alle eller meget for nogle?

Aktører og værtskab

- Hvilke kompetencer og fagligheder er der behov for? Hvor og hvornår?
- Mere selvbetjening og digitale løsninger, for nogle?
- Flere bortforpagtninger og lignende aftaler med kulturaktører?
- Flere frivilligfællesskaber tilknyttet husene?

Hvad skal det samlede kommunale kulturhustilbud kunne?

Bedre kvalitet færre steder?

4 Proces for KUBI-planen

Inddragelse og politisk proces

